

Dato
18-03-2019

Baggrundsnotat om kommunefordelte sociale mål

Regeringen forfølger de 10 sociale mobilitetsmål med budskabet om, at fremdrift på målene kræver samarbejde og fælles løsninger. Målene skal udgøre baggrundstæppet for udviklingen af samlede indsats, der skaber social mobilitet med viden som drivkraft.

Det kræver en implementering og opfølgning, der sigter mod et stærkt ejerskab til og forankring af målene i kommunerne. Derfor formidler KL de kommunefordelte tal om de sociale mål til kommunerne.

Baggrund

Der arbejdes efter en todelt opfølgning, hvor der følges op på målene både på statsligt niveau og i regi af KL.

Det fælles løbende politiske og ledelsesmæssige fokus på opfølgning på målene og understøttelse af de metoder og indsats, der virker bedst, følger første gang af *Aftalen om kommunernes økonomi for 2017*. Året efter blev det i *Aftalen om kommunernes økonomi for 2018*, aftalt at:

"regeringen og KL vil samarbejde om opfølgning på de sociale mål, der skal understøtte et kommunalt fokus på løsninger, der virker."

På den baggrund er det besluttet, at den *analytiske* målopfølgning på statsligt niveau alene vil foregå på et relativt overordnet niveau, hovedsageligt i den årlige Socialpolitisk Redegørelse, hvor der bl.a. er fokus på baggrund for og formål med de enkelte mål samt status og fremdrift for målene i løbet af de seneste år.

Børne- og Socialministeriet udgav i december 2018 Socialpolitisk Redegørelse 2018. Rammen for redegørelsen er regeringens 10 mål for social mobilitet, der tager sigte på, at flere skal være en del af arbejdsfællesskabet, og at færre skal være socialt udsatte. Med afsæt i de data om sociale indsats, som indsamles i kommunerne, giver Socialpolitisk Redegørelse 2018 således et samlet overblik over den socialpolitiske indsats i Danmark, herunder udviklingen på de 10 sociale mobilitetsmål samt nærmere analyser af de forskellige målgrupper på socialområdet, og hvordan man hjælper dem bedst.

Det er aftalt, at KL i sit generelle arbejde med kommunale nøgletal og indikatorer også følger udviklingen i forhold til de sociale mål. Dette indebærer eksempelvis, at det er KL, der formidler status på de sociale mål på kommunalt niveau.

Kommunefordeling af de sociale mål

Foreløbigt er det kun muligt at kommunefordele status for 7 af regeringens sociale mål:

- Flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.
- Færre udsatte unge skal begå kriminalitet.

- Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse.
- Flere personer med psykiske vanskeligheder eller sociale problemer skal i uddannelse og beskæftigelse.
- Færre skal være hjemløse.
- Større effekt af stofmisbrugsbehandlingen.
- Større effekt af alkoholbehandlingen.

For så vidt angår målet om udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen, er det ikke tilladt at opgøre det kommunefordelt, og målet om frivillighed er baseret på en survey, hvor det ikke er muligt at kommunefordele data. For så vidt angår målet om vold i nære relationer, er det endnu ikke muligt at følge udviklingen over tid, da der på nuværende tidspunkt ikke er tilgængelige registerdata om kvindernes tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked for kalenderåret 2018. I kommunefordelingen af målene om flere med handicap, psykiske vanskeligheder eller sociale problemer i beskæftigelse og uddannelse indgår alle kommuner, der har godkendt deres dataindberetninger for alle eller for nogle kvartaler og ydelser. Nogle kommuner indgår derfor kun i nogle år, og nogle kommuner indgår kun i dele af et bestemt år, hvis de ikke har godkendt dataindberetninger for hele året. Målgrupperne er bl.a. derfor ikke sammenlignelige på tværs af alle kommuner.

Ved målet om, at flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse er målgruppen kommunefordelt på baggrund af bopælskommuner. Ved de to kommunefordelte beskæftigelsesmål er målgruppen fordelt på baggrund af handlekommune. Antallet af hjemløse er fordelt på baggrund af hjemkommuner (beskrivelsen uddybes i Hjemløshed i Danmark, VIVE 2017). Mål for alkoholbehandling er ligeledes kommunefordelt på baggrund af bopælskommune, mens mål om behandling af stofmisbrug er fordelt på baggrund af opholdskommune.

Afgrænsning af målgrupper og mål fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1 Afgrænsning af regeringens sociale mål

Mål	Afgrænsning	Kilder
1) Udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen skal forbedres	<i>Målgruppen:</i> Udsatte børn og unge er afgrænset til børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende social foranstaltning på et tidspunkt i deres liv. Børn og unge, der har modtaget familierettede foranstaltninger indgår ikke endnu, da data først er etableret fra 2014.	De nationale test/Styrelsen for IT og læring Danmarks Statistik
	<i>Målet:</i> Andelen blandt udsatte børn og unge med mangelfulde læsefærdigheder i 6. klasse. Det omfatter elever, der har opnået resultatet "Mangelfuld præstation" eller "Ikke tilstrækkelig præstation" i de nationale test i dansk i 6. klasse. Opgørelsen bygger på de kriteriebaserede testresultater.	
2) Flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse	<i>Målgruppen:</i> Udsatte 18-21-årige er afgrænset til unge, der har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende social foranstaltning inden for de seneste fem år. Unge, der har modtaget familierettede foranstaltninger indgår ikke endnu, da data først er etableret fra 2014.	Uddannelsesregistret og Elevregistret Danmarks Statistik
	<i>Tælleren:</i> Antal udsatte 18-21-årige, der har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende social foranstaltning inden for de seneste fem år, der er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse. Ungdomsuddannelser omfatter gymnasiale uddannelser og erhvervsrettede ungdomsuddannelser samt særligt tilrettelagte uddannelser. <i>Nævneren:</i>	

	<p>Antal 18-21-årige unge, der har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende social foranstaltning inden for de seneste fem år.</p>	
	<p><i>Målgruppen</i> Personer med handicap er afgrænset til 18-59-årige, der får en indsats efter serviceloven, som følge af betydelig og varig nedsat fysisk eller kognitiv funktionsevne.</p>	<p>De kommunale serviceindikatorer</p>
	<p><i>Tælleren</i> Antal 18-59-årige, der får en indsats efter serviceloven med henblik på at tilgodese et behov, som følge af varig eller betydelig nedsat fysisk eller kognitiv funktionsevne, i beskæftigelse eller uddannelse.</p>	<p>Indkomstregistret, Socioøkonomisk klassifikation, DST.</p>
3) Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse	<p>Beskæftigelse omfatter personer med beskæftigelse som forsørgelsesgrundlag, herunder personer i fleksjob.</p> <p>Uddannelse omfatter personer i uddannelse ifølge</p>	<p>Foreløbigt baseret på ca. halvdelen af kommunerne. Flere kommuner tilføjes gradvist.</p>
	<p><i>Nævneren</i> Antal 18-59-årige, der får en indsats efter serviceloven med henblik på at tilgodese et behov, som følge af varig eller betydelig nedsat fysisk eller kognitiv funktionsevne.</p>	
	<p><i>Målgruppen</i> Målgruppen er afgrænset til 18-59-årige, der får en indsats efter serviceloven, som følge af psykiske vanskeligheder eller sociale problemer.</p>	<p>De kommunale serviceindikatorer</p>
	<p><i>Tælleren</i> Antal 18-59-årige, der får en indsats efter, som følge af psykiske vanskeligheder eller sociale problemer, i beskæftigelse eller uddannelse.</p>	<p>Indkomstregistret, Socioøkonomisk klassifikation, DST.</p>
4) Flere personer med psykiske vanskeligheder eller sociale problemer skal i uddannelse og beskæftigelse	<p>Beskæftigelse omfatter personer med beskæftigelse som forsørgelsesgrundlag, herunder personer i fleksjob.</p> <p>Uddannelse omfatter personer i uddannelse ifølge</p>	<p>Foreløbigt baseret på ca. halvdelen af kommunerne. Flere kommuner tilføjes gradvist.</p>
	<p><i>Nævneren</i> Antal 18-59-årige, der får en indsats efter serviceloven, som følge af psykiske vanskeligheder eller sociale problemer.</p>	
	<p><i>Målgruppen</i> 18-59-årige, der har modtaget et tilbud på et kvindekrisecenter eller et ambulante behandlings- og rådgivningstilbud til personer udsat for vold i nære relationer</p>	<p>Statistik for krisecentre Manuel opgørelse af ambulante behandling</p>
	<p><i>Tælleren</i> Antal 18-59-årige, der har haft ophold på et krisecenter eller ambulante behandling, i beskæftigelse eller uddannelse i det efterfølgende år.</p>	<p>Indkomstregistret, Socioøkonomisk klassifikation, DST.</p>
5) Flere personer udsat for vold i nære relationer skal i uddannelse og beskæftigelse	<p>Beskæftigelse omfatter personer med beskæftigelse som forsørgelsesgrundlag, herunder personer i fleksjob.</p> <p>Uddannelse omfatter personer i uddannelse ifølge</p>	
	<p><i>Nævneren</i> Antal 18-59-årige, der har haft ophold på et krisecenter eller modtaget ambulante behandling i forbindelse med at være udsat for vold i nære relationer.</p>	
	<p><i>Målgruppen:</i> Udsatte børn og unge er afgrænset til børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende social foranstaltning på et tidspunkt. Unge, der har modtaget familierettede foranstaltninger indgår ikke endnu, da data først er etableret fra 2014.</p>	<p>Strafferetlige afgørelser fra kriminalregisteret under Rigspolitiet.</p>
6) Færre udsatte unge begår kriminalitet	<p><i>Tæller:</i> Antal udsatte 15-17-årige, der har modtaget en fældende strafferetlig afgørelse.</p>	<p>Danmarks Statistik</p>

	<p>Afgrænsningen følger Danmarks Statistiks opgørelse af kriminalitet blandt udsatte unge.</p> <p>En fældende strafferetlig afgørelse betegner, at en ung er fundet skyldig i overtrædelser af straffeloven, færdselsloven eller øvrige særlove.</p> <p><i>Nævner:</i> 15-17-årige, der har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende social foranstaltning på et tidspunkt i deres liv.</p> <p>Unge, der har modtaget familierettede foranstaltninger indgår ikke endnu, da data først etableret fra 2014.</p>	
7) Færre hjemløse	<p><i>Målgruppen:</i> Målgruppen er defineret med udgangspunkt i afgrænsningen i den nationale kortlægning af hjemløshed: personer, " som ikke disponerer over egen (ejet eller lejet) bolig eller værelse, men som er henvist til midlertidige boalternativer, eller som bor midlertidigt og uden kontrakt hos familie, venner eller bekendte. Som hjemløse regnes også personer uden et opholdssted den kommende nat."</p> <p><i>Målet:</i> Antal hjemløse i tællingen.</p>	SFI's kortlægning af hjemløshed i Danmark. (Hvert andet år, baseline 2015, næste gang i 2017)
8) Større effekt af stofmisbrugsbehandlingen	<p><i>Målgruppen</i> Personer der afslutter et behandlingsforløb for stofmisbrug i referenceåret. En person kan optræde flere gange, hvis vedkommende har afsluttet flere forløb i løbet af året.</p> <p><i>Tæller</i> Antal behandlingsforløb for stofmisbrug, der afsluttes med status "ophørt" (stoffri), "reduceret" eller "stabiliseret" forbrug.</p> <p>Opgørelsen omfatter alle afsluttede forløb uanset afslutningsårsag. Afslutningsårsager kan fx være, at klienten er færdigbehandlet, selv har anmodet om at afslutte behandling, eller at klienten er blevet overført til kriminalforsorgen.</p> <p><i>Nævner</i> Antal afsluttede behandlingsforløb for stofmisbrug det pågældende år.</p> <p>Behandlingsforløb, hvor der ikke er oplysninger om afslutningsstatus, indgår ikke i opgørelsen/nævneren.</p> <p>Derimod indgår forløb, hvor borgeren ikke har påbegyndt sin behandling efter iværksat kontaktførelse.</p> <p><i>Færre narkorelaterede dødsfald</i> Antal dødsfald der af Rigspolitiet er registreret som narkotikarelateret.</p> <p>Registreringen omfatter dødsfald, hvor der er sket indberetning til politiet med henblik på medikolegalt ligsyn, og hvor der samtidig foreligger oplysninger om et problematisk stofmisbrug. Det drejer sig om fx om dødsfundne, pludselig uventede døde, ulykker (forgiftninger, drab og selvmord mv.). Ulykkesdødsfald forårsaget af såvel forgiftning som af anden ulykke, hvor den pågældende havde indtaget narkotika, vil således indgå.</p>	Stofmisbrugsdatabasen. Rigspolitiet
9) Større effekt af alkoholbehandlingen	<p><i>Målgruppen:</i> Personer, der afslutter et offentligt alkoholbehandlingsforløb. En person kan optræde flere gange, hvis vedkommende har afsluttet flere forløb i løbet af et år.</p> <p><i>Tæller:</i> Antal ikke-anonyme offentlige alkoholbehandlingsforløb, der afslutter behandlingen som "færdigbehandlet" eller med henvisning til andet tilbud ("Udskrevet til anden institution", "Udskrevet til egen læge" eller "Udskrevet til hospital"). "Færdigbehandlet" dækker over: "Det vurderes, at der ikke længere er behov for behandling i forhold til klientens alkoholmisbrug. Der kan dog stadig være behov for anden social støtte."</p> <p><i>Nævner:</i></p>	Det National Alkoholbehandlingsregister (NAB)

	Antal ikke-anonyme afsluttede offentlige alkoholbehandlingsforløb.	
10) Flere uden for arbejdsfællesskabet skal deltage i den frivillige indsats	<p><i>Målgruppen:</i> Personer, der står uden for arbejdsmarkedet. Gruppen er afgrænset til personer med førtidspension eller kontanthjælp.</p> <p>Personer på folkepension eller efterløn indgår ikke.</p> <p><i>Tæller:</i> Antal voksne, der står uden for arbejdsmarkedet, der har gjort en frivillig indsats det seneste år ifølge survey-undersøgelse af frivillige indsatser.</p> <p><i>Nævner:</i> Antal voksne, der i det givne år står uden for arbejdsmarkedet.</p>	<p>Frivillighedsundersøgelsen (baseline i 2012, ny måling i 2017)</p> <p>Indkomstregistret, Socioøkonomisk klassifikation, DST.</p>